

Více informací

→ Několik zajímavých webovek

www.esperanto.cz/cej
www.esperanto-praha.net
www.lernu.net
www.esperanto.net

→ Snadno dostupná literatura

Cesty k odborné literatuře

(Detlev Blanke; KAVA-PECH)

Esperantem za tři měsíce (Petr Chrdle,
Stanislava Chrdlová; KAVA-PECH)

Esperanto pro děti – 2 díly
(Jana Melichárková; KAVA-PECH)

→ Kontakty

Esperanto v České republice

Český esperantský svaz
c/o Pavel Polnický, Na Vinici 110/10
290 01 Poděbrady
www.esperanto.cz

Česká esperantská mládež

Česká esperantská mládež
Dáša Chvátalová, Vysočanská 763
582 91 Světlá nad Sázavou
cxej@blahus.cz
www.esperanto.cz/cxej

Nejbližší kontakt:

La PakEo, návod k použití

Tato knížečka má 4 listy:

1. **PakEo**: (Paklík)to, co právě držíš v rukou, a také to, co ti představuje jazyk esperanto; návod, jak užívat tuto brožurku (PakEo)
2. **Gramatika**: celá základní gramatika esperanta na dvou stránkách o velikosti A4
3. **Cvičení**: několik cvičení (se správným řešením na rubu) pro praktické procvičení jazyka
4. **Slovníček**: obousměrný slovníček se základními slovíčky pro začátek (rozsáhlejší slovníky si můžeš pořídit u **Českého esperantského svazu** nebo zakoupit v některých knihkupectvích)

Gramatika a Cvičení: Čísla na okraji stránek značí jednotlivé lekce. Každý den si přečti jednu lekci z **gramatické** části a potom si můžeš procvičovat nové znalosti na stránce se **cvičeními**. V případě potřeby můžeš využívat i malý **slovníček** na konci.

Při čtvrthodince denně budeš už po týdnu rozumět jednoduchým textům a budeš moci sám/sama tvořit věty. Není to tak úplně kurz v plném slova smyslu, spíše se jedná o úvod do jazyka, který ti umožní získat základní informace o jazyce a jeho myšlenkách (potom se můžeš zdokonalovat v rozsáhlejších kurzech či jazyk přímo praktikovat například na chatu, který se nachází na adrese: <http://gxangalo.com/babilejo>).

Objevit jazyk
v jednom týdnu...

Esperanto máš v kapse!

Esperanto – co je to?

Esperanto **je jazyk**. Jazyk trochu zvláštní: vznikl koncem 19. století, aby usnadnil domluvu mezi osobami hovořícími různými národními jazyky, které jsou gramaticky podstatně složitější a obsahují spousty nepravidelností.

Esperanto totiž patří k **nejsnadněji osvojitelným živým jazykům na celém světě**: žádné výjimky, žádná nepravidelná slovesa, a přece je možné vyjádřit úplně všechno! Protože je jeho stavba naprosto logická, můžeš se ho naučit během velmi krátké doby a hned začít tvořit vlastní jednoduché věty. Stejně jako v češtině píšeme to, co slyšíme.

No, a proto ti také zůstane **spousta času na jiné věci**! Je dokázáno, že s takovýmto trumfem v kapse, s esperantem, je mnohem snadnější učit se jiným cizím jazykům. Zkrátka jenom samé výhody!

Kromě toho tento jazyk **nepatří žádnému národu**, je tedy neutrální. Každý se ho může naučit, nikoho neznevýhodňuje. Slouží ke komunikaci, nikoli k prosazování moci. Právě proto je esperanto mnoha lidem sympatické!

Na co se hodí?

Jazyk esperanto podporuje celosvětová organizace UNESCO; v současnosti jím mluví asi 6 miliónů lidí ve 100 zemích světa. Existuje také spousta možností, jak jej využít:

- **Debatovat a dopisovat si** současně s lidmi z mnoha zemí, aniž by mezi námi existovala jakákoli jazyková bariéra;
- **Objevovat nové kultury** a dostávat informace na světové úrovni, mimo jiné z časopisů a knih přeložených ze všech možných jazyků;
- **Levně cestovat** díky knížečce, která se jmenuje „Pasporta Servo“. Nabízí možnost bezplatného ubytování pro lidi hovořící esperantem;
- Účastnit se **mezinárodních setkání a festivalů**, s hudbou a divadelními představeními v esperantu;
- A mnoho dalších způsobů a forem využití...

Jak se ho naučit?

Tím, co právě držíš v rukou

Tato brožurka ti pomůže naučit se během několika dní základy esperanta a potom už mu budeš rozumět a celkem dobře se v něm vyznáš (viz kapitola „La PakEo“ - *Návod k použití*).

Internet

- www.ikurso.net: počítačový program, který je možné stáhnout si zdarma, obsahuje mnoho zvukových efektů i interaktivních cvičení
- www.lernu.net: internetové stránky s mnoha kurzy (i v češtině) pro všechny úrovně jazykové znalosti a chat pro rozhovory s ostatními návštěvníky stránek

Knihy

- D. Blanke: Cesty k odborné literatuře – publikace zabývající se interlingvistikou a esperantologií
- P.Chrdle, S. Chrdlová: Esperantem za 3 měsíce – učebnice esperanta
- V. Barandovská: Esperanto pro samouky
- Th. Kilián: Učebnice esperanta ABC
- J. Melichárková: Esperanto pro děti – dvoudílná učebnice pro děti prvního stupně ZŠ

Kurzy a učitelé

Ve tvém okolí jistě probíhají kurzy esperanta, informuj se u **Českého esperantského svazu** či **České esperantské mládeže** nebo u místní skupiny (viz adresy na rubu této stránky).

Už jsi viděl/a jazyk, jehož gramatika se vejde na jeden jediný list papíru?

1 ABECEDA & VÝSLOVNOST

Všechny hlásky se vyslovují stejně jako v češtině a zrovna tak všechna slova zapisujeme tak, jak je slyšíme, takže nemůžeme udělat žádnou pravopisnou chybu! Esperantská abeceda nemá písmena Q, W, X a Y. Zejména chybějící Y vypadá z pohledu českého studenta velmi lákavě ;o) Kromě toho tu máme dalších 6, která se od naší abecedy odlišují: Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ a Ŭ. Výslovnost: **A, B, C, Ĉ** (jako Č), **D, E, F, G, Ĝ** (jako DŽ ve slově «džem»), **H, Ĥ** (jako CH), **I, J, Ĵ** (jako Ž), **K, L, M, N, O, P, R, S, Ŝ** (jako Š), **T, U, Ŭ** (jako U ve slově «auto»), **V, Z**.

Slabiky di, ti, ni vyslovujeme tvrdě - tedy dy, ty, ny.

V esperantu je přízvuk vždy na předposlední slabice.

KONCOVKY

Žádné výjimky v esperantu!

Všechna **podstatná jména** končí na **o**

skrib+**O** = písmo

přídavná jména na **a**

skrib+**A** = písemný

odvozená příslovce na **e**

skrib+**E** = písemně

infinitivy sloves na **i**

skrib+**I** = psát

množná čísla na **j**

skrib+**O+J** = písma

Jediný **určitý člen** v esperantu: **la**; pro všechna jména rodu mužského, ženského i středního, pro číslo jednotné i množné: **la skribo** = (to) písmo, **la skriboj** = (ta) písma. Člen neurčitý neexistuje: **skribo** = (jedno) písmo, **skriboj** = (nějaká) písma.

2 OSOBNÍ ZÁJMENA

mi (já), **vi** (ty), **li** (on), **ŝi** (ona), **ĝi** (ono - pro věci a zvířata), **oni** (neurčitě zájmeno, překládá se jako zvrtné „se“), **ni** (my), **vi** (vy), **ili** (oni, ony), **si** (se, zvrtné zájmeno).

Pokud k osobnímu zájmenu přidáme koncovku **a**, vytvoříme zájmeno přivlastňovací: **mia**, **via**, **lia**... = moje, tvoje (vaše), jeho... **la mia**... = ten/ta/to moje...

ČASOVÁNÍ SLOVES

Stejná koncovka pro všechny osoby v každém čase (žádné nepravidelné sloveso):

+as = přítomnost

+is = minulost

+os = budoucnost

+us = podmiňovací způsob

+u = rozkaz

+i = infinitiv

paroli, mi parolas = mluvit, (já) mluvím

li parolus, ŝi parolus = (on) by mluvil, (ona) by mluvila

ni parolis, ili parolis = (my) jsme mluvili/y, oni/ony/ona mluvili/y/a

oni parolas = mluví se, **(vi) parolu!** = mluv/te!

3 PŘÍČESTÍ

	přít.	min.	bud.
oznamovací zp.	+as	+is	+os
příčestí činné	+ant-a	+int-a	+ont-a
příčestí trpné	+at-a	+it-a	+ot-a

příčestí činné:

mi estas kantinta	= jsem ten, který zpíval
mi estas kantanta	= jsem ten, který zpívá
mi estas kantonta	= jsem ten, který bude zpívat
vi estis skribinta	= byl jsi ten, který byl píšící
vi estis skribanta	= byl jsi ten, který (zrovna) píše
vi estis skribonta	= byl jsi ten, který bude psát
ŝi estos foririnta	= bude ta, která odešla
ŝi estos foriranta	= bude ta, která odchází
ŝi estos forironta	= bude ta, která odejde

příčestí trpné:

la akvo estas trinkita	= voda je vypita
la akvo estas trinkata	= voda je pita
la akvo estas trinkota	= voda se bude pít
la pano estis manĝita	= chléb byl jezen (již dříve)
la pano estis manĝata	= chléb byl jezen (právě tehdy)
la pano estis manĝota	= chléb byl připravený k jídlu
la foto estos vidita	= fotka bude prohlédnuta
la foto estos vidata	= fotka bude prohlížena
la foto estos vidota	= fotka bude připravena k prohlédnutí

4 ČTVRTÝ PÁD

Předmět ve větě vyjádříme tak, že na konec daného podstatného jména připojíme písmeno **n** a zrovna tak i k přídavnému jménu nebo přivlastňovacímu zájmenu, které k němu patří. Akuzativ **-n** na konci příslovce nebo

příslovečného určení místa slouží k vyjádření změny místa; může také nahradit předložku.

mi trinkas akvon (akv+o+n) = (já) piji vodu

mi amas vin (vi+n) = miluji tě

mi iras Parizon (Pariz+o+n) = jedu/jdu do Paříže

mi venos lundon (lund+o+n) = (já) přijdu v pondělí

OTÁZKY ZJIŠŤOVACÍ

Abychom mohli utvořit otázku, stačí na začátek normální oznamovací věty přidat slůvko **ĉu**:

Ĉu li manĝas? = Jí (on)?

- **Jes, li manĝas.** = Ano, (on) jí.

- **Ne, li trinkas** = Ne, (on) pije.

ZÁPOR

K utvoření záporu ve větě postačí vložit slovíčko **ne** před slovo, které popíráme, negujeme.

mi ne kantas = (já) nezpívám

ne mi kantas = (já) nezpívám – ve smyslu: nejsem to já, kdo zpívá

5 45 LOGICKÝCH SLOVÍČEK

	i- neurčitě	ki- tázací & vztažné	ti- ukazovací, označuje	ĉi- společně	neni- negativní
+u bylost	iu někdo kdosi	kiu kdo který	tiu ten	ĉiu každý veškerý	neniu nikdo žádný
+o věc	io něco cosi	kio co	tio to	ĉio vše všechno	nenio nic
+a vlastnost	ia nějaký jakýsi	kia jaký	tia takový	ĉia všelijaký	nenia nijaký
+e místo	ie někde kdesi	kie kde	tie tam	ĉie všude	nenie nikde
+am čas	iam někdy kdysi	kiam kdy když	tiam tehdy	ĉiam vždy	neniam nikdy
+el způsob	iel nějak jaksi	kiel jak	tiel tak	ĉiel všelijak	neniel nijak
+al příčina	ial z nějakého důvodu	kial proč	tial proto	ĉial ze všech důvodů	nenial bez důvodu
+om množství	iom trochu	kiom kolik	tiom tolik	ĉiom všechno	neniom ani trochu
+es vlastnictví	ies něčí čísi	kies čí jehož	ties toho těch	ĉies všech každého	nenies ničí nikoho

ČÍSLA A POČTY

základní číslovky:

unu (1), du (2), tri (3), kvar (4), kvin (5), ses (6), sep (7), ok (8), naŭ (9), dek (10), cent (100), mil (1000), miliono (milion), miliardo (miliarda)
 dek du (dvanáct) = 12, dudek unu (dvacet jedna) = 21
 mil naŭcent naŭdek sep = 1997

řadové číslovky = základní číslovka +a

(la) unua, dua... = první, druhý...

příslovce = základní číslovka +e

unue, due... = zaprvé, zadruhé...

podstatná jména = základní číslovka +o

deko, dekduo, cento = desítka, dvanáctka, stovka

násobky = základní číslovka +obl+a

duobla, triobla... = dvojitý, trojitý...

zlomky = základní číslovka +on+o

duono, triono, kvarono... = polovina, třetina, čtvrtina...

skupiny = základní číslovka +op+o

duopo, triopo, kvaropo... = dvojice, trojice, čtveřice...

PŘÍPONY

Písmena nacházející se mezi kořeny a koncovkami slova:

přípony pro živé bytosti:

+ ul (osoba): juna = mladý, junulo = mladík
 + an (člen): urbo = město, urbano = měšťan
 + ist (povolání): pano = chléb, panisto = pekař
 + in (ženský rod): patro = otec, patrino = matka
 + id (potomek): koko = kur, kokido = kuře
 + estr (vedoucí): urbo = město, urbestro = starosta

přípony pro věci:

+ aj (věc): trinki = pít, trinkaĵo = nápoj
 + il (nástroj): tranĉi = řezat, krájet, tranĉilo = nůž
 + ar (vyšší celek): arbo = strom, arbaro = les
 + er (část): neĝo = sníh, neĝero = vločka
 + ej (místo): baki = péct, bakejo = pekárna
 + uj (nádobu): supo = polévka, supujo = polévková mísa
 + ing (držák, násadka): kandelo = svíce, kandelingo = svícen

abstraktní:

+ ec (vlastnost): bela = krásný, beleco = krása
 + ism (hnutí, směr): nacio = národ, naciismo = nacionalismus

přístup:

+ ebl (možnost): kompreni = rozumět, komprenebla = pochopitelný
 + em (tendence): kredi = věřit, kredema = důvěřivý
 + ind (vhodnost): miri = divit se, mirinda = podivuhodný
 + end (nutnost): pagi = platit, pagenda = zpoplatněný, placený

slovesa:

+ ig (udělat něco nějakým): sidi = sedět, sidigi = posadit
 + iĝ (stát se): sidiĝi = posadit se

přípony obecné:

+ et (zmenšení): domo = dům, dometo = domeček
 + eg (zvětšení): domego = velký dům
 + aĉ (zhoršení významu): domaĉo = barabizna
 + ad (trvání): parolo = promluva, parolado = mluvení, proslov
 + um (jiné případy): akvo = voda, akvumi = zalévat

PŘEDPONY

Písmena vkládaná před slovní kořen:

bo+ (příbuznost): bopatro = tchán
 ge+ (obojí pohlaví): gepatroj = rodiče, otec a matka
 eks+ (bývalý, ex-): eksministro = exministr
 pra+ (pra-): avo = děda, praavo = praděda
 fi+ (špatnost): knabo = chlapec, fiknabo = uličník
 dis+ (roz-): doni = dát, disdoni = rozdat
 mal+ (opak): bono = dobro, malbono = zlo
 bela = hezký, malbela = ošklivý
 ami = milovat, malami = nenávidět
 antaŭ = před, malantaŭ = za
 fari = dělat, misfari = zkazit
 ridi = smát se, ekridi = rozesnát se smát
 re+ (opakování): fari = dělat, refari = znovu dělat

TVOŘENÍ SLOV

Esperanto je jako stavebnice LEGO: stačí přidat koncovky ke kořenům slov. Potom se tvoří slova pomocí předpon a přípon nebo zkratka spojováním jednotlivých kořenů:

vapor+ŝip+o (pára+loď) = parní loď
 okul+vitro+o+j (oko+sklo) = brýle
 sam+temp+e (stejný+čas) = současně

Ve složených slovech má rozhodující význam poslední použitý slovní kořen:

maŝin+skrib+o (stroj+písmo) = strojové písmo

skrib+maŝin+o (psát+stroj) = psací stroj

POROVNÁVÁNÍ

podřazenost: malpli... ol = méně...než

nadřazenost: pli...ol = více...než

pli granda ol mi = větší než já

rovnost: tiel... kiel = tak...jak(o)

tiel stulta kiel vi = tak hloupý jako ty
 3. stupeň příd. jména: la plej = nejvíc, la malplej = nejméně

SPOJKY

podřadící: ĉar = protože, kvankam = ačkoli, ke = že,

kvazaŭ = jakoby, se = pokud, jestliže

slučovací: sed = ale, aŭ = nebo, kaj = a, do = tedy, takže, nu = nuže, no, nek = ani

PŘÍSLOVCE (nesklonná)

hieraŭ = včera

hodiaŭ = dnes

morgaŭ = zítra

nun = teď, nyní

ĵus = zrovna (v. min.)

tuj = hned

baldaŭ = brzy

jam = už

ankoraŭ = ještě

PŘEDLOŽKY

al = k, ke

ĉe = u

de = od, ode

el = z, ze

inter = mezi

kun = s, se

malgraŭ = navzdory

pri = o

per = předl. 7. pádu

anstataŭ = namísto

super = nad

preskaŭ = skoro

apenaŭ = stěží, sotva

nur = jen, jenom

almenaŭ = alespoň

ankaŭ = také

eĉ = dokonce

tre = velmi

tro = příliš

for = pryč

antaŭ = před

ĉirkaŭ = asi, okolo

dum = během

en = v, ve, do

kontraŭ = proti

sen = bez

pro = pro, na

pro = pro, kvůli

sur = na

malantaŭ = za

trans = přes

apud = vedle

ekster = mimo

ekde = od (čas)

ĝis = až, až do

krom = kromě

laŭ = podle

post = po, za

sub = pod

tra = skrz

KONVERZACE

saluton! = ahoj!

bonan tagon! = dobrý den!

bonan nokton! = dobrou noc!

mi nomiĝas... = jmenuji se...

kiel vi fartas? = jak se máš?

bone, dankon = dobře, děkuji

ĵu pli...des pli... = čím víc... tím víc...

nek...nek... = ani...ani... ĉu...ĉu... = buď...anebo...

Rozuměl/a jsi všemu? Jestli ano, tak to znamená, že už znáš základy esperanta a můžeš začít tento jazyk aktivně používat!

Cvičení

Několik cvičení pro zopakování právě naučeného...

(správné odpovědi se nacházejí na rubu tohoto listu)

1 Doplň koncovky slov:

Např.: hezcí chlapci = la bel-AJ knab-OJ

- a) bílý kůň = la blank-.... čeval-....
- b) modré balóny = blu-.... balon-....
- c) rychle mluvit = rapid-.... parol-....
- d) psi a kočky = hund-.... kaj kat-....
- e) dlouze = long-....
- f) velcí ptáci = la grand-.... bird-....
- g) dobrý koláč = bon-.... kuk-....
- h) dobře jíst = bon-.... manĝ-....
- i) červená a zelená stěna (2 různé stěny) = ruĝ-.... kaj verd-.... mur-....
- j) dobro = la bon-....
- k) smát se a plakat = rid-.... kaj plor-....
- l) opravdu šťastný = ver-.... feliĉ-....

2 Překlad do češtiny:

Např.: Ili lernas. > Oni se učí.

- a) La domo estas granda.
- b) Ni rapide skribas.
- c) La birdo estas blanka, ĝi flugas.
- d) Mi estas juna viro.
- e) Li atendu kaj aŭskultu!
- f) Ŝi iros, manĝos kaj dormos.
- g) Rigardu: pluas forte!
- h) Ili estis vivaj.
- i) Nia granda čevalo multe manĝas.
- j) Mi volus kanti.
- k) La blua akvo estas pura.
- l) Li estos bona patro.

3 Časování – doplň konec slovesa:

Např.: budu ten, který se učil = mi est-OS lern-INTA

- a) (on) byl ten, který chytil tu rybu = li est-.... kapt-.... la fiŝon
- b) (on) je ten, který bude nakupovat = li est-.... aĉet-....

- c) je to stavěno = ĝi est-.... konstru-....
- d) ta myš bude snědena = la muso est-.... manĝ-....
- e) byli jsme ti, kteří tehda měli pít = ni est-.... trink-....
- f) moje paže je zlomena = mia brako est-.... romp-....
- g) ta fotka byla schována = la foto est-.... kaŝ-....
- h) ten zubař je ten, který pracoval = la dentisto est-.... labor-....

- i) byl jsi ten, který běží = vi est-.... kur-....
- k) ten koláč je připraven k snědení = la kuko est-.... manĝ-....
- l) vaše děti budou ty, které si hrály = viaj infanoj est-.... lud-....

4 Přelož do esperanta:

Např.: Schovává tu fotku. > Li kaŝas la foton.

- a) Oheň je teplý.
- b) (Ona) píše slovo.
- c) Jedli zeleninu.
- d) (On) mi pomůže.
- e) Viděl/a jsi mého bratra?
- f) Ptáci rychle letí.
- g) Chceš se napít?
- h) Nespím, jsem unavený.
- i) Ten film nebyl dobrý?
- j) Nejsem ten, kdo čte ten časopis.
- k) Můžeš pracovat? Ne, nemůžu.
- l) Často používáme telefon.

5 Přelož do esperanta:

Např.: Kdo jsi? > Kiu vi estas?

- a) Proč máš raději rybu?
- b) Někdo našel papír.
- c) Ta kniha je schována tamhle.
- d) Jsme vždy čistí.
- e) Poslouchá hudbu, jako já.
- f) Můj otec nic nejí.
- g) (Oni) opakují každé slovo.
- h) Taková je naše naděje!
- i) Kolik květin vidíš?
- j) Až porozumím jazyku, budu mluvit.
- k) Co je dům?
- l) Čí je to auto?

6 Vypiš číslovky a data slovy:

Dobře si všimni: Data se v esperantu píší tímto způsobem: „La [číslo dne]-a de [měsíc]-o [rok]“

[dny v týdnu: lundo, mardo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo;
měsíce: januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto, septembro, oktobro, novembro, decembro]

Např.: 15.12.1859 > la dek-kvina de decembro mil okcent kvindek naŭ

- a) 73
- b) 101
- c) 20.
- d) 655
- e) 14.07.1789
- f) 9 999
- g) ¼
- h) středa 27. února
- i) 2 046
- j) 18 442
- k) 75 793
- l) 2 088 405

7 Přelož do češtiny:

La 5-an de majo: mia fratino iris al la malsanulejo. Ŝi ne estis malsana – ŝi nur iĝis patrino. Ŝia ido estas knabeto. Li eble iam iĝos fiŝkaptisto aŭ ŝipestro, kial ne? Mia fratinido multe ŝatas manĝi kaj li ofte dormas. Kiam li aŭskultas rakontojn, tio tuj dormigas lin. En mia rakont-libro estas kelkaj poemoj, kiujn mi ŝatas legi al li. Dum matenmanĝo, li kelkfoje ludas anstataŭ manĝi. Li tiam uzas la manĝilojn, kiel ludilojn. Tio multe ridigas nin – li estas tiom ludema!

Přelož do esperanta:

8

Ahoj!
Jmenuji se Maria. Žiji v Paříži; je to velké město. Nemám auto, ale do práce nejedním autobusem. Raději chodím pěšky, protože můj dům je vedle (blízko) mého pracoviště. Jsem překladatelka, mluvím tedy vícero jazyky. Hodně ráda cestuji a během svých cest mluvím s přáteli často esperantem. Když cestuji, jezdím vlakem. Ráda také poslouchám hudbu nebo chodím do divadla. Divadlo je nejzajímavější umění...podle mě :-)
Na shledanou!

Správné odpovědi ke cvičením

Dobře si všimni: Slova v závorkách kulatých (...) označují alternativu slova pro překlad a slova v závorkách hranatých [...] znamenají jiné možnosti překladu stejného vyjádření. Navržené opravy jsou jen návodné, protože jednu věc můžeme vyjádřit mnoha způsoby stejně jako v češtině.

1.

- a) bílý kůň = la blank-a ĉeval-o
- b) modré balóny = blu-aj balon-oj
- c) rychle mluvit = rapid-e parol-i
- d) psi a kočky = hund-oj kaj kat-oj
- e) dlouze = long-e
- f) velcí ptáci = la grand-aj bird-oj
- g) dobrý koláč = bon-a kuk-o
- h) dobře jíst = bon-e manĝ-i
- i) červená a zelená stěna = ruĝ-a kaj verd-a mur-oj
- j) dobro = la bon-o
- k) smát se a plakat = rid-i kaj plor-i
- l) opravdu šťastný = ver-e feliĉ-a

2.

- a) Ten dům je velký.
- b) (My) rychle píšeme.
- c) Ten pták je bílý, letí.
- d) Jsem mladý muž.
- e) Ať počká a poslouchá!
- f) (Ona) půjde, nají se a bude spát.
- g) Podívej se: prší silně!
- h) (Oni) byli živí.
- i) Náš velký kůň hodně jí.
- j) Chtěl/a bych zpívat.
- k) Ta modrá voda je čistá.
- l) (On) bude dobrý otec.

3.

- a) (on) byl ten, který chytil tu rybu = li est-is kapt-inta la fiŝon
- b) on je ten, který bude nakupovat = li est-as aĉet-onta
- c) je to stavěno = ĝi est-as konstru-ata
- d) ta myš bude snědena = la muso est-os manĝ-ita
- e) byli jsme ti, kteří tehda měli pít = ni est-is trink-ontaj
- f) moje paže je zlomena = mia brako est-as romp-ita
- g) ta fotka byla schována = la foto est-is kaŝ-ita
- h) ten zubař je ten, který pracoval = la dentisto est-as labor-inta
- i) byl jsi ten, který běží = vi est-is kur-anta

- k) ten koláč je připraven k snědení = la kuko est-as manĝ-ota
- l) vaše děti budou ty, které si hrály = viaj infanoj est-os lud-intaj

4.

- a) La fajro estas varma.
- b) Ŝi skribas vorton.
- c) Ili manĝis [estas manĝintaj] la legomon.
- d) Li helpos min.
- e) Ĉu vi vidis mian fraton?
- f) (La) Birdoj rapide flugas.
- g) Ĉu vi deziras [volas] trinki?
- h) Mi ne dormas, mi lacas [estas laca].
- i) Ĉu la filmo ne estis bona?
- j) Mi ne estas leganta la gazeton.
- k) Ĉu vi povas labori? Ne, mi ne povas.
- l) Ni ofte uzas la telefonon.

5.

- a) Kial vi preferas (la) fiŝon?
- b) Iu trovis [estas trovinta] paperon.
- c) La libro estas kaŝita tie.
- d) Ni ĉiam estas puraj.
- e) Li aŭskultas muzikon, kiel mi.
- f) Mia patro manĝas nenion.
- g) Ili ripetas ĉiun vorton.
- h) Tia estas nia espero!
- i) Kiom da floroj vi vidas?
- j) Kiam mi komprenos la lingvon, mi parolos.
- k) Kio estas domo?
- l) Kies estas tiu aŭto?

6.

- a) 73 = sepdek tri
- b) 101 = cent unu
- c) 20. = dudeka
- d) 655 = sescent kvindek kvin
- e) 14.07.1789 = la dekkvaran de julio mil sepcent okdek naŭ
- f) 9 999 = naŭ mil naŭcent naŭdek naŭ
- g) $\frac{1}{4}$ = unu kvarono
- h) středa 27. února = merkredo la dudek-sepan de februaro
- i) 2 046 = du mil kvardek ses
- j) 18 442 = dek ok mil kvarcent kvardek du
- k) 75 793 = sepdek kvin mil sepcent naŭdek tri
- l) 2 088 405 = du milionoj okdek ok mil kvarcent kvin

7.

5. května: moje sestra šla do nemocnice. Nebyla nemocná – jenom se stala matkou.
Její potomek je chlapeček. Možná se jednou stane rybářem nebo lodním kapitánem, proč ne?
Dítě mojí sestry hodně rádo jí a často spí. Když poslouchá vyprávění, hned ho to uspává. V mojí povídkové knížce je několik básní, které mu rád čtu.
Během snídaně si kolikrát hraje, místo aby jedl. V tom případě používá příbor jako hračku. To nás hodně rozesmívá – je tak hravý!

8.

Saluton!
Mi nomiĝas [mi estas / mia nomo estas] Maria. Mi vivas en Paris [Parizo]; (ĝi) estas tre [ege] granda urbo. Mi ne havas aŭton, sed mi ne iras al la laboro aŭtobuse [per aŭtobuso]. Mi preferas iri piede ĉar mia domo estas apud [proksime de] mia laborejo.
Mi estas tradukistino [tradukisto], mi do parolas plurajn lingvojn. Mi multe ŝatas vojaĝi, kaj dum miaj vojaĝoj, mi ofte parolas Esperante [en Esperanto] kun miaj amikoj. Por vojaĝi, mi iras per vagonaro [per trajno].
Mi ŝatas ankaŭ aŭskulti muzikon aŭ iri teatron [al teatro]. (La) Teatro estas la plej interesa arto.... laŭ mi :-)
Ĝis revido!

Základní slovní zásoba na 2 stránkách!

esperanto ⇌ čeština

aer-o	vzduch	direkt-i	směřovat	ĝis	až, až do	last-a	poslední	poem-o	báseň	sukces-o	úspěch
ag-i	konat, činit	divers-a	různý	ĝust-a	správný	leg-i	číst	popol-o	lid	sun-o	slunce
akcept-i	přijmout	dolĉ-a	sladký	halt-i	zastavit	legom-o	zelenina	post	po, za	super	nad, nade
akv-o	voda	dom-o	dům	hav-i	mít	lern-i	učit se	poŝt-a	poštovní	sur	na
al	k, 3. pád	don-i	dát	hejm-o	domov	libr-o	kniha	pov-i	moci	ŝajn-i	zdát se
ali-a	jiný	dorm-i	spát	help-o	pomoc	lig-i	vázat, spojovat	precip-e	především	ŝanĝ-i	měnit, změnit
alt-a	vysoký	dum	během, zatímco	histori-o	historie	lign-o	dřevo	prefer-i	preferovat	ŝat-i	mít rád
am-o	láska	edz-o	manžel	hor-o	hodina	lingv-o	jazyk	pret-i	být připraven	ŝip-o	loď
amik-o	přítel	ekster	mimo	ide-o	myšlenka	lud-i	hrát (si)	pri	o	ŝtat-o	stát
ankoraŭ	ještě	ekzempl-o	příklad	inform-i	informovat	man-o	ruka	produkt-o	výrobek	tabl-o	stůl
anstataŭ	namísto	elekt-i	vybrat	instru-i	vyučovat	manĝ-i	jíst	proksim-e	blízko	tag-o	den
antaŭ	před	en	v, ve, do	interes-i	zajímat	mank-i	chybět	propr-a	vlastní	tamen	přesto
apart-a	samostatný	esper-i	doufat	ir-i	jít	mar-o	moře	prov-i	zkusit	teatr-o	divadlo
aper-i	objevit se	est-i	být	jar-o	rok	maten-o	ráno	publik-a	veřejný	telefon-o	telefon
apud	vedle, blízko	facil-a	snadný	jes	ano	memor-o	paměť	pur-a	čistý	ten-i	držet
art-o	umění	fajr-o	oheň	jun-a	mladý	met-i	položit	rakont-i	vyprávět	ter-o	země, půda
artikol-o	článek	fakt-o	fakt, skutečnost	ĵet-i	házet, vrhat	metod-o	metoda	rapid-a	rychlý	tim-o	strach
asoci-o	svaz, sdružení	fal-i	padat	kaj	a, i	mez-o	střed	redakt-i	upravovat	tra	skrz, přes
atend-i	čekat	far-i	dělat	kamp-o	pole, obor	mir-o	údiv	regul-o	pravidlo	traduk-i	překládat
aŭ	nebo	fenestr-o	okno	kant-i	zpívat	mon-o	peníze	rekomend-i	doporučit	tranĉ-i	krájet, řezat
aŭd-i	slyšet	fiŝ-o	ryba	kap-o	hlava	mult-e	mnoho	rimark-i	zaznamenat,	trink-i	pít
aŭskult-i	poslouchat	flank-o	strana	kapt-i	chytat	naci-a	národní	ripet-i	opakovat	trov-i	najít
aŭtobus-o	autobus	flav-a	žlutá	kar-a	milý, drahý	natur-o	příroda	river-o	řeka	tuj	hned, ihned
aŭt(omobil)-o	auto	flor-o	květina	kaŝ-i	skrýt, schovat	ne	ne	rond-a	kulatý	tuk-o	šátek
aŭtun-o	podzim	flug-i	letět, létat	kaŭz-o	příčina	neces-a	nezbytný	romp-i	zlomit, rozbít	turn-i	otáčet, točit
baldaŭ	brzy	foj-e	-krát, jednou	kelk-a-j	několik	nom-o	jméno	salon-o	salón	tuŝ-i	dotýkat se
best-o	zvíře	fort-a	silný	klas-o	třída	nov-a	nový	sam-a	stejný	universal-a	všeobecný
bezon-o	potřeba	frap-i	klepat	knab-o	chlapec	nur	jen, jenom	san-a	zdravý	urb-o	město
bild-o	obraz	frat-o	bratr	kolekt-i	sbírat	oft-e	často	sci-i	vědět	uz-i	(po)užívat
bird-o	pták	frukt-o	ovoce, plod	kolor-o	barva	okaz-i	přihodit se	seĝ-o	židle	vagon-o	vagón, vůz
bon-a	dobrý	funkci-i	fungovat	komerc-o	obchod	ol	než	sen	bez, beze	varm-a	teplý
bril-i	svítit, zářit	gazit-o	noviny	kompre-ni	rozumět	opini-o	názor	send-i	poslat	vend-i	prodávat
cel-o	cíl	glas-o	sklenice	komun-a	společný	ordinar-a	obyčejný	serĉ-i	hledat	ver-a	pravdivý
cert-a	jistý	grand-a	velký	kon-i	umět, znát	organiz-i	organizovat	serv-o	služba	vesper-o	večer
ĉef-a	hlavní	grav-a	důležitý	kongres-o	kongres	pac-o	mír	sid-i	sedět	vest-i	oblékat
ĉu?	zda, jestli,	grup-o	skupina	konsent-i	souhlasit	paĝ-o	stránka	signif-i	znamenat	viand-o	maso
da (množství)	předl. 2. pádu	land-o	země	konsil-o	rada	pan-o	chléb	sinjor-o	pán, pan	vid-i	vidět
decid-i	rozhodnout (se)			kontraŭ	proti	paper-o	papír	situaci-o	situace	vir-o	muž
dekstr-a	pravý			kost-i	stát (cena)	pardon-i	odpustit	skatol-o	krabice	vitr-o	sklo
demand-o	otázka			kresk-i	růst	part-o	část	skrib-i	psát	viv-o	život
dezir-i	přát (si)			krom	kromě	patr-o	otec	sol-a	samotný	vizit-i	navštívit
ĝeneral-a	obecný			kuir-i	vařit	pec-o	kus	son-o	zvuk	voj-o	cesta
				kultur-o	kultura	pens-i	myslet	special-a	speciální	vojaĝ-i	cestovat
				kun	s, se	perd-i	ztratit	spert-o	zkušenost	vok-i	volat
				kuŝ-i	ležet	plen-a	noha	star-i	stát	vol-i	chtít
				la	člen určitý	pli ol	plný	strat-o	ulice	vort-o	slovo
				labor-o	práce	sub	více než	stud-i	studovat	zorg-o	péče
				lac-a	unavený	sufiĉ-a	pod				
				ne plu	už ne		dostatečný				
				plur-aj	další						

čeština ⇨ esperanto

a, i kaj
ano jes
auto aŭt(omobil)-o
autobus aŭtobus-o
až, až do ĝis
barva kolor-o
báseň poem-o
během, zatímco dum
bez, beze sen
bláznivý frenez-a
blízký proksim-a
bratr frat-o
brzy baldaŭ
být est-i
být připraven pret-a
cesta vojaĝ-i
cestovat vojaĝ-i
cíl cel-o
čas temp-o
časně, brzy fru-e
část, díl part-o
často oft-e
čekat atend-i
číst leg-i
čistý pur-a
článek artikol-o
člen určitý la
další plur-aj
dát don-i
dělat far-i
den tag-o
díra tru-o
divadlo teatr-o
dobrý bon-a
domov hejm-o
doporučit rekomend-i
dostatečný sufiĉ-a
dotýkat se tuŝ-i
doutat esper-i
držet ten-i
dřevo lign-o
důležitý grav-a
dům dom-o
fakt, skutečnost fakt-o
film film-o
fungovat funkc-i

historie histori-o
hlava kap-o
hlavní ĉef-a
hledat serĉ-i
hned tuj
hodina hor-o
hrát (si) lud-i
hudba muzik-o
chlapec knab-o
chléb pan-o
chtít vol-i
chybět mank-i
chytat kapt-i
informovat inform-i
jazyk lingv-o
jen, jenom nur
ještě ankoraŭ
jiný ali-a
jíst manĝ-i
jistý cert-a
jít ir-i
jméno nom-o
k, ke al (3. pád)
klepat frap-i
kniha libr-o
konat, činit ag-i
končit fin-i
kongres kongres-o
krabice skatol-o
krájet, řezat tranĉ-i
-krát, jednou foj-e
kromě krom
kulatý rond-a
kultura kultur-o
kus, díl pec-o
květina flor-o
láska am-o
letět, létat flug-i
ležet kuŝ-i
lid popol-o
list foli-o
loď ŝip-o
manžel edz-o
maso viand-o
měnit, měnit ŝanĝ-i
město urb-o

házet, vrhat ĵet-i
milý, drahý kar-a
mimo ekster
mír pac-o
mít hav-i
mít rád ŝat-i
mladý jun-a
mluvit parol-i
mnoho mult-e
moci pov-i
moře mar-o
muž vir-o
myslet pens-i
myšlenka ide-o
na sur
nad, nade super
najít trov-i
namísto anstataŭ
národní naci-a
směřovat direkt-i
navštívit vizit-i
názor opini-o
ne ne
nebe ĉiel-o
nebo aŭ
několik kelk-a-j
nezbytný neces-a
noha pied-o
noviny gazet-o
nový nov-a
o pri
obecný ĝeneral-a
obchod komerc-o
objevit se aper-i
oblékat vest-i
obraz bild-o
obyčejný ordinar-a
odpustit pardon-i
oheň fajr-o
okno fenestr-o
opakovat ripet-i
organizovat organiz-i
otázka demand-o
otec patr-o
ovoce, plod frukt-o
padat fal-i
paměť memor-o
pán, pan sinjor-o
papír paper-o
péče zorg-o

metoda metod-o
pít trink-i
plný plen-a
po, za post
pod, pode sub
podzim aŭtun-o
pole kamp-o
položít met-i
pomoc help-o
poslat send-i
poslední last-a
poslouchat aŭskult-i
poštovní poŝt-a
potřeba bezon-o
(po)užívat uz-i
pravdivý ver-a
práce labor-o
pravidlo regul-o
pravý dekstr-a
preferovat prefer-i
prodávat vend-i
prosit, žádat pet-i
proti kontraŭ
přát (si) dezir-i
před antaŭ
především precip-e
předl. 2. pádu da (množství)
překládat traduk-i
přesto tamen
příčina kaŭz-o
přihodit se okaz-i
přijmout akcept-i
příklad ekzempl-o
příroda natur-o
přítel amik-o
psát skrib-i
pták bird-o
rada konsil-o
ráno maten-o
rok jar-o
rozhodnout decid-i
rozumět kompren-i
ruka man-o
růst kresk-i
různý divers-a
ryba fiŝ-o
rychlý rapid-a
řeka river-o
s, se kun
salón salon-o

peníze mon-o
samotný sol-a
sbírat kolekt-i
sedět sid-i
silný fort-a
situace situaci-o
sklenice glas-o
sklo vitr-o
skrýt, schovat kaŝ-i
skrží, přes tra
skupina grup-o
sladký dolĉ-a
slovo vort-o
slunce sun-o
služba serv-o
slyšet aŭd-i
snadný facil-a
souhlasit konsent-i
spát dorm-i
speciální special-a
společný komun-a
správný ĝust-a
stát (polit.) ŝtat-o
stát star-i
stát (cena) kost-i
stejný sam-a
strach tim-o
strana flank-o
stránka paĝ-o
strom arb-o
střed mez-o
studovat stud-i
stůl tabl-o
svátek fest-o
svaz, sdružení asoci-o
svítit, zářit bril-i
šátek tuk-o
telefon telefon-o
tělo korp-o
teplý varm-a
točit, otáčet turn-i
třída klas-o
učit se lern-i
údív mir-o
ulice strat-o
umění art-o
umět, znát kon-i

samostatný apart-a
upravovat redakt-i
úspěch sukces-o
už ne ne plu
v, ve, do en
vagón, vůz vagon-o
vařit kuir-i
vázat, lig-i
spojovat
večer vesper-o
věděť sci-i
vedle, blízko apud
velký grand-a
veřejný publik-a
více než pli ol
vidět vid-i
vlastní propr-a
voda akv-o
volat vok-i
všeobecný universal-a
vybrat elekt-i
vyprávět rakont-i
výrobek produkt-o
vysoký alt-a
vyučovat instru-i
vzduch aer-o
zajímat interes-i
zapomenout forges-i
zastavit halt-i
zavřít ferm-i
země, půda ter-o
zaznamenat, všimnout si rimark-i
zda, jestli ĉu?
zdát se ŝajn-i
zdravý san-a
zelenina legom-o
země land-o
země, půda ter-o
zkusit prov-i
zkušenost spert-o
zlomit, rozbit romp-i
znamenat signif-i
zpívat kant-i
ztratit perd-i
zvíře best-o
zvuk son-o
že ke
židle seĝ-o
žlutá flav-a

